

Мирас®
Университеті

**7M04103 – «Есеп және аудит»,
7M04105 – «Менеджмент»,
7M04107 – «Қаржылық
экономика» білім беру
бағдарламалары бойынша
түсу сынақтарының
бағдарламасы**

«Мирас» университеті

Бизнес, басқару және қызмет көрсету салалары секторы

«УТВЕРЖАЮ»
Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының төрағасы

(подпись) Даниярова А.Б.-П. (Ф.И.О.)

« 21 » тамыз 2023 ж.

Қабылдау сынақтары
БАҒДАРЛАМАСЫ

7M04103
7M04105
7M04107
(шифр ОП)

«

Есеп және аудит
Менеджмент
Қаржылық экономика
(наименование ОП)

»

Жаңа білім беру технологиялары мен бағдарламаларын сынақтан өткізу үшін экспериментті іске асыру жөніндегі жұмыс тобының отырысында қаралды және бекітілді
Хаттама № 2 от « 21 » тамыз 2023 ж.

Шымкент, 2023 ж.

Қабылдау сынақтарының бағдарламалары 7М04103 – «Есеп және аудит», 7М04105 – «Менеджмент», 7М04107 – «Қаржылық экономика».

Бағдарламаны дайындаған: э.ғ.к., аға оқытушы Агабекова Ш.Н.

Сектор менеджері α Коптаева Г.П.

1. Терминдер мен анықтамалар

1. *Магистратура* - белгілі бір кәсіптік бағыт бойынша мамандануды тереңдетуге мүмкіндік беретін бакалавриаттан кейінгі жоғары кәсіптік білім беру сатысы;
2. *МЖМББС* – Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;
3. *Білім беру бағдарламасы* – оқытудың мақсаттарын, нәтижелері мен мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды, оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау өлшемдерін қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының бірыңғай кешені;
4. *Білімалушылардың оқу жетістіктері* – білімалу процесінде алған және жеке тұлғаның қол жеткізілген даму деңгейін көрсететін білімалушылардың білімі, іскерліктері, дағдылары мен құзыреттері.

2. Нормативтік құжаттар

7M04103 – «Есеп және аудит», 7M04105 – «Менеджмент», 7M04107 – «Қаржылық экономика» білім беру бағдарламалары бойынша қабылдау сынақтарының бағдарламасы мынадай нормативтік-құқықтық актілер негізінде әзірленді:

1. «Мирас» университетін эксперименттік алаң ретінде белгілеу туралы «ХҚКО»-ның 2023 жылғы 16 тамыздағы №406 бұйрығы;
2. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (өзгертулермен және толықтырулармен);
3. «Мирас» университетінің Академиялық саясаты.

3. Жалпы ережелер

1. Қабылдау сынақтары ББ-ға енгізілген пәндердің жұмыс оқу бағдарламалары негізінде әзірленген осы бағдарлама шеңберінде өткізіледі.

2. 7M04103 – «Есеп және аудит», 7M04105 – «Менеджмент», 7M04107 – «Қаржылық экономика» білім беру саласы бойынша қабылдау сынақтары – тестілеу нысанында өткізіледі.

3. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің Академиялық саясатында келтірілген бағалау жүйесі бойынша бағаланады.

4. Қабылдау сынақтарының нәтижелері «Мирас» университетінің Академиялық саясатына сәйкес жарияланады.

4. 7M04103 – «Есеп және аудит», 7M04105 – «Менеджмент», 7M04107 – «Қаржылық экономика» білім беру бағдарламаларының негізгі құзыреттері

Кәсіби құзыреттер (КК):

КК-1

-Экономика және басқару, қаржы-кредит, сақтандыру, салық, Бюджеттік, инвестициялық қатынастар саласындағы заманауи білім мен түсініктерді көрсету қабілеті.

КК -2

-Әлеуметтік-экономикалық, қаржылық, инвестициялық, заңнамалық және өзге де ақпаратты жинақтай, талдай және түсіндіре білу, дәлелдер тұжырымдай білу және экономика саласындағы проблемаларды шеше білу.

КК -3

- Экономикалық талдау жүргізу әдістерін меңгеру, қаржы теориясы, озық қаржы және банк менеджменті, Қаржы нарығы және ҚЕХС саласында қабылданатын және іске

асырылатын шешімдерді негіздеуге қабілетті болу, нәтижелерді практикада қолдануға дайын болу.

КҚ -4

- Жаңа идеяларды әзірлеу және оларды қолдану қабілеті, оның ішінде экономика және қаржы саласындағы ғылыми зерттеулер контекстінде.

КҚ -5

- Өз бетінше зерттеу жүргізу және олардың нәтижелерін түсіндіру әдістерін, проблемаларды өз бетінше қою және оларды шешу тәсілдерін табу тәсілдерін меңгеру.

КҚ -6

- Елдің, өңірлердің әлеуметтік, экономикалық және саяси дамуының қазіргі заманғы көрсеткіштерін талдай және бағалай білу.

КҚ -7

- Озық ғылыми-техникалық тәжірибе мен технологиялардың даму үрдістерін талдау қабілеті.

КҚ -8

- Экономика саласындағы теориялық, эксперименттік зерттеулерді орындау қабілеті.

КҚ -9

- Экономикалық деректерді өңдеуге, есептеулерді талдауға және алынған қорытындыларды негіздеуге арналған құралдарға ие болу.

КҚ -10

- Теориялық және эконометрикалық модельдерді құру дағдыларына ие болу.

КҚ -11

- Экономикалық, экологиялық салдарларды, этика мен құқық талаптарын ескере отырып, кәсіби шешімдер қабылдау қабілеті.

КҚ -12

- Тиімді шешімдердің нұсқаларын әзірлей және негіздей білу, кәсіпкерлік қызметті ұйымдастыруға және талдауға қабілетті болу.

КҚ -13

- Қаржылық қатынастар саласындағы себеп-салдарлық байланыстарды анықтай және талдай білу.

КҚ -14

- Жан-жақты гуманитарлық және жаратылыстану білімі мен қызығушылықтары бар тұлғаның өзін-өзі жетілдіру және кәсіби өсу қабілеті.

КҚ -15

- Қаржы және несие саласындағы қолданбалы зерттеулерді жоспарлау және жүргізу мүмкіндігі.

КҚ -16

- Ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жоспарлау, ұйымдастыру және енгізу қабілеті.

КҚ -17

- Жаңа бағдарламаларды әзірлеуге және бейіндік пәндер бойынша оқу курстарын жетілдіруге қатысу мүмкіндігі.

КҚ -18

- Жоғары және қосымша білім беру жүйесінде белсенді оқытудың заманауи әдістерін пайдалана отырып, оқу қызметін ұйымдастырудың әртүрлі нысандарын дайындау және жүргізу қабілеті.

Бизнес және басқару (магистратура)

1. Өндірістің жеке факторы:

А) Жұмыс күші

- B) Дағдылар
- C) Капитал
- D) Өндіріс құралдары
- E) Жер

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Өндіріс факторлары-бұл тауарлар мен қызметтердің өндірістік процесіне қатысатын экономикалық ресурстар. Өндірістің 5 факторы бар:

1. Жұмыс күші-өндірісте қажет адамның ақыл-ой немесе физикалық қабілеттері.
2. Жер-экономикалық пайда алу үшін пайдаланылатын табиғи ресурстардың барлық түрлері.
3. Капитал-адам жасаған өндіріс ресурстарының жиынтығы: жабдықтар, құралдар, Өндірістік ғимараттар, көлік құралдары, шикізат.
4. Кәсіпкерлік-өндіріс факторларын оңтайлы пайдалануға және максималды табыс алуға мүмкіндік беретін дағдылар мен білім.
5. Ақпарат-табысты экономикалық қызметке ықпал ететін мәліметтер, білім.

2. Экономикадағы циклдік ауытқуларды тудыратын ішкі экономикалық фактор:

- A) Мемлекеттің ақша-кредит саясаты
- B) Әлемдік нарық конъюнктурасы
- C) Көрші елдердегі тұтыну және инвестициялау көлемінің өзгеруі
- D) Табиғи апаттар
- E) Әлемдік экономикалық дағдарыс

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Экономикалық цикл деп экономиканың дамуының табиғи процесі түсініледі, онда гүлдену, өндірістің өрлеу кезеңдері құлдырау кезеңдерімен ауыстырылады. Бұл жағдайда әр циклде 4 фаза бөлінеді:

- өсу кезеңі, табыс өскен кезде жұмыссыздық азаяды;
- жақсартылған экономикалық көрсеткіштер максималды мәнге жеткен кезде шыңы;
- рецессиялар-осы кезеңде ЖІӨ деңгейі төмендейді, өндіріс пен тұтыну азаяды, жұмыссыздық деңгейі өсе бастайды;
- дағдарыс-ең төменгі экономикалық көрсеткіштер байқалатын ең төменгі нүкте, оны түбі немесе бұрылу нүктесі деп те атайды.

Экономикалық циклдардың түрлері:

- 2 жастан 4 жасқа дейін. Бастапқыда олар әлемдегі алтын қорының өзгеруімен, ал бүгінде сұраныс пен ұсыныс деңгейінің өзгеруімен байланысты болды
- 7-11 жастан бастап және негізгі капиталға инвестициялар саласындағы өзгерістерге де әсер етеді.
- 15-25 жастан бастап. Олардың себептері жұмысшылардың көші-қонынан, негізгі технологиялардың жаңаруынан көрінеді.
- 45-60 жастан бастап. ҒТП дамуымен және әлемдік экономиканың өрлеуі мен құлдырауымен байланысты.

Циклдік және дағдарыстардың экономикаға теріс әсерін азайту үшін антициклді реттеу құралдары әзірленіп, енгізілуде. Олардың мақсаты-депрессия кезеңінде іскерлік белсенділікті арттыру, экономикалық белсенділікті ынталандыру немесе құлдырауды кейінге қалдыру үшін оларды көтеру кезеңінде ұстау. Қолдануға болатын құралдардың арасында: ақша-несие саясаты (мысалы, дисконттау мөлшерлемесі көтерілуі немесе төмендеуі мүмкін);

- мемлекеттік инвестициялаудағы өзгерістер (барлық күштер қандай да бір объектілерді салу жөніндегі инвестициялық бағдарламаларды тезірек іске асыру үшін асығады немесе олардың құрылысы тоқтатылады);
- фискалдық саясат (салық ставкалары өзгереді, мемлекеттік бюджет шығыстары қайта каралады). Ақша-кредит (монетарлық немесе кредиттік-ақша) саясаты (ағылш. monetary policy)-бұл ақша билігінің макроэкономикалық саясаты, ақша нарығының шарттары (қысқа мерзімді пайыздық мөлшерлеме, номиналды валюта бағамы немесе банк секторының ағымдағы өтімділік деңгейі) арқылы жиынтық сұранысты басқаруға бағытталған шаралар кешені, оған баға тұрақтылығы, тұрақты валюта бағамын сақтау, қаржылық тұрақтылық және теңгерімді экономикалық өсуге ықпал ету.

3. Айналым қаражаты:

- A) Шикізат
- B) Машина
- C) Құрылыс
- D) Механизм
- E) Ғимарат

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Айналым қаражаттары-бұл бір өндірістік циклде толығымен тұтынылатын және оның құнын өндіретін өнімге ауыстыратын кәсіпорындардың өндірістік қорларының бөлігі. Өндірістік айналым қорларының құрылымында:

- шикізат;
- аяқталмаған өндіріс;
- болашақ кезеңдердің шығындары.

Айналым қорларының құрамына мыналар кіреді:

- дайын өнім;
- жөнелтілген, бірақ төленбеген тауарлар;
- есептеулердегі қаражат;
- банктердегі және кассадағы шоттардағы ақша қаражаттары.

4. Тауар құнының мөлшерін анықтайтын фактор:

- A) Нарықтағы баға деңгейі
- B) Еңбек өнімділігі
- C) Үкімет жарлығы
- D) Сатушының қалауы
- E) Еңбек қарқындылығы

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Бағаларға әсер етуі мүмкін негізгі факторлар-тауарды өндіру, тасымалдау және сақтау шығындары, бәсекелестік, нарықтағы сұраныс, маркетинг пен жарнамаға инвестициялар, мемлекеттің фискалдық және монетарлық саясаты, валюта нарығы және басқа экономикалық жағдайлар.

Сонымен қатар, психологиялық факторлар тауарлардың бағасын қалыптастыруда маңызды рөл атқарады. Осы факторлардың барлығы бір-бірімен әрекеттесіп, тауардың түпкілікті құнын анықтайды.

5. Шаруашылық жүргізудің натуралдық формасы:

- A) Өз қажеттіліктері үшін өнім өндіру

- В) Сатуға арналған тауарлар мен қызметтерді өндіру
- С) Еңбек бөлінісі және мамандандыру
- Д) Еңбектің әмбебап сипаты
- Е) Айырбастау мақсатында өнім өндіру

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма терминологияны білуді талап етеді:

Қосалқы шаруашылық-бұл адамдар өз қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін, айырбастауға, нарыққа жүгінбестен ғана өнім шығаратын шаруашылық.

Қажет нәрсенің бәрі шаруашылық бөлімшесінің ішінде жасалады. Қосалқы шаруашылық тауар өндірісіне қарама-қарсы. Күнкөріс экономикасының негізгі белгілері оның барлық (дерлік) қажеттіліктерді өз ресурстары есебінен қанағаттандыруға мүмкіндік беретін өндіріс құралдарымен және жұмыс күшімен өзін-өзі қамтамасыз ете отырып, сыртқы әлемнен экономикалық оқшаулануға дейін (автаркия) аймақаралық еңбек бөлінісіне қатысуының маңыздылығы болып табылады. Қоғамның өндіргіш күштерін дамыту және аймақаралық еңбек бөлінісін тереңдету өндірушілердің кез-келген тауарды өндіруге мамандануы дамып, барған сайын кең аумақтарды қамтитын тауарлы шаруашылықты ауыстыру үшін жағдайларды объективті түрде дайындайды.

6. Айнымалы шығындар:

- А) Өндіріс көлемінің ұлғаюымен ұлғаяды
- В) Басқару персоналының жалақысы өзгереді
- С) Өндіріс көлемінің өзгеруіне қарамастан қолда бар шығындар
- Д) Жасырын шығындар
- Е) Өндіріс көлемінің бірлікке өсуіне байланысты шығындардың өсуі

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Айнымалы шығындар-бұл өндіріс көлеміне тікелей байланысты шығындар. Неғұрлым көп өндірілсе, айнымалы шығындар соғұрлым жоғары болады. Мұндай шығындарға мыналар жатады:

1. Тауарларды өндіруге арналған шикізат пен материалдар.
2. Өнімді қоймаға немесе сатып алушыға жеткізуге байланысты шығындар.
3. Өндіріске қажетті басқа фирмалардың қызметтері, мысалы, машиналарды орнату үшін ақы төлеу.
4. Жұмысшылардың жалақысының бір бөлігі.

Айнымалы шығындар үш кіші түрге бөлінеді:

1. Пропорционалды. Шығындар сомасы шығарылатын өнім санына байланысты біркелкі артады.
2. Дегрессивті. Шығындар өндіріс көлемімен бірге азаяды.
3. Прогрессивті. Шығындар сомасы өндіріс көлемімен бірге өседі.

7. Монетарлық саясат әдісі:

- А) Пайыздық мөлшерлемені реттеу
- В) Мемлекеттік кірістерді ұлғайту
- С) Мемлекеттік шығыстарды ұлғайту
- Д) Мемлекеттік шығыстарды төмендету
- Е) Мемлекеттік кірістердің төмендеуі

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Ақша-несие саясатының әдістері екі түрді қамтиды:

1.Тікелей әдістер-банктер қызметіне әкімшілік бақылау шаралары, мысалы, несиелер мен депозиттер бойынша пайыздарды реттеу, банктерге берілетін кредиттер көлемін шектеу, басым салаларды төмен пайыздық мөлшерлемелер бойынша кредиттеу, жекелеген банк мекемелеріне жеңілдіктер беру, валюталық шектеулер.

2.Жанама (нарықтық) әдістер-валютаны сатып алу-сату, кредиттік ұйымдардың операциялары бойынша шектеулер енгізу, Орталық Банктің облигацияларын шығару, қаржылық индикаторларды орнату және олардың динамикасын қадағалау, кредиттік ұйымдарды қайта қаржыландыру сияқты қолжетімді нарықтық құралдардың көмегімен қаржы секторына әсер ету. Монетарлық саясат мемлекеттің экономикалық стратегиясына сәйкес жүзеге асырылады және оған қайшы келмеуі керек.

8. Жетілген бәсеке шарттарының бірі:

- A) Нарыққа еркін кіру және шығу
- B) Ақпараттың шектелуі
- C) Монополия
- D) Нарыққа кіруге кедергілер бар
- E) Нарықта жалғыз сатушы

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Экономикалық теорияда мінсіз бәсекелестік барлық компаниялар бірдей өнімді сатқан кезде пайда болады, нарық үлесі бағаға әсер етпейді, компаниялар кедергісіз кіре немесе шыға алады, сатып алушылар мінсіз немесе толық ақпаратқа ие және компаниялар бағаны анықтай алмайды. Жетілген, таза немесе еркін бәсекелестік-бұл экономикалық агенттер (сатып алушылар мен сатушылар) бәсекеге қабілетті болатын еркін нарық, яғни нарықтық баға белгіленген деп санайды немесе сенеді және олардың әрекеттері оған әсер ете алмайды. Жетілген бәсекелестіктің болуы экономикалық агенттердің - сатып алушылар мен сатушылардың бәсекелестік мінез-құлқын талап етеді, олар нарықтық бағаны берілген деп санайды немесе олардың әрекеттері оған әсер ете алмайды. Көбінесе бұл мінез-құлық келесі шарттарға сәйкес келетін мүлдем бәсекеге қабілетті нарық құрылымымен байланысты.

1. Өнімнің біртектілігі, яғни оның барлық бірліктері сатып алушылардың көзқарасы бойынша бірдей және сол немесе басқа бірліктің кім шығарғанын тануға мүмкіндігі жоқ.

2. Кішкентайлығы мен көптігі тіпті ең ірі сатып алушылар мен сатушылардың сұранысы мен ұсынысының нарық ауқымына қатысты шамалы екенін білдіреді.

3. Нарыққа кіру және одан шығу еркіндігі.

4. Нарықтың барлық параметрлері туралы мінсіз хабардар болу (мінсіз білім). Ақпарат бірден таралады және оны алу ештеңеге тұрмайды.

9. Алғашқы ірі қоғамдық еңбек бөлінісі мынаны сипаттайды...

- A) Ауыл шаруашылығын оқшаулау
- B) Қалалардың қалыптасуы
- C) Сауда мен саудагерлерді оқшаулау
- D) Өсімқорлықты оқшаулау
- E) Өнеркәсіптің пайда болуы

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Алғашқы ірі қоғамдық еңбек бөлінісі-егіншілік пен мал шаруашылығын жеке шаруашылық кешендеріне бөлу.

Фермерлердің елді мекендерінде тастан, металдардан немесе саздан түрлі бұйымдар өндіруге, маталар жасауға және т.б. маманданған адамдар пайда бола бастады. (қолөнершілер). Уақыт өте келе көптеген адамдар тек қолөнер есебінен өмір сүре бастады.

10. Экономикалық жүйе келесі қатынастар жүйесін зерттейді:

- A) Әлеуметтік-экономикалық
- B) Демографиялық
- C) Әлеуметтік
- D) Ұйымдық-құқықтық
- E) Нормативтік-заңнамалық

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Экономикалық ғылым, ресурстардың шектеулілігі мен қажеттіліктердің шексіздігі жағдайында тауарларды өндіру, бөлу, айырбастау және тұтыну процесінде адамдар арасындағы әлеуметтік-экономикалық қатынастар жүйесін зерттейді.

"Бұл экономикалық қатынастар жүйесі" уақыт пен кеңістікте өзгертін көптеген факторлардың әсерінен қалыптасып, дамитыны анық.

11. Ақша массасын құрал ретінде пайдаланатын экономикалық саясат:

- A) Несиелік
- B) Монополияға қарсы
- C) Фискалдық
- D) Бюджеттік
- E) Инвестициялық

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Экономикалық саясат-бұл жалпы ұлттық экономикаға немесе оның жекелеген компоненттеріне мақсатты түрде әсер ететін мемлекет шараларының жиынтығы. Ол келесі сорттарды қамтиды:

- макроэкономикалық саясат (ақша-кредит, бюджеттік-салық);
- монополияға қарсы;
- бәсекеге қабілетті;
- сыртқы экономикалық;
- демографиялық;
- өнеркәсіптік;
- құрылымдық;
- салалық және өзге де түрлері.

Мемлекеттік шығыстар, салықтық жеңілдіктер, орталық банктің пайыздық мөлшерлемесі және т. б. экономикалық саясаттың құралдары болып табылады.

Экономикалық Саясаттың мақсаттары мыналарды қамтуы мүмкін:

- дағдарыстық құбылыстарды жеңу;
- экономикалық өсудің тұрақты қарқынын сақтау;
- халықтың әл-ауқатын арттыру;

- жаңа жұмыс орындарын құру;
- инфляцияның төмендеуі;
- ұлттық валютаның айырбас бағамын тұрақтандыру;
- белгілі бір тауар немесе қызмет өндірісін дамыту.

Кредиттік (монетарлық немесе кредиттік-ақшалай) саясат (ағылш. monetary policy) - бұл ақша билігінің макроэкономикалық саясаты, ақша нарығының шарттары (қысқа мерзімді пайыздық мөлшерлеме, номиналды валюта бағамы немесе банк секторының ағымдағы өтімділік деңгейі) арқылы жиынтық сұранысты басқаруға бағытталған шаралар кешені, оған баға тұрақтылығы, тұрақты валюта бағамын сақтау, қаржылық тұрақтылық және теңгерімді болуға жәрдемдесу кіруі мүмкін түпкілікті мақсаттардың жиынтығына қол жеткізу экономикалық өсу.

12. ЖІӨ есептеу әдістері:

- A) Кірістер бойынша ЖІӨ
- B) Мемлекеттік шығыстар бойынша
- C) Таза экспорт арқылы
- D) Үштік санау әдісі бойынша
- E) Жеке тұтыну шығындары бойынша

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Жалпы ішкі өнім – ЖІӨ-өндірілген тауарлар мен қызметтердің жиынтық құнын көрсететін маңызды экономикалық шама. Тауарлардың нарықтық құны жылдық кезеңде анықталады. Мамандар бір мемлекет шегінде жұмыс істейтін экономиканың әртүрлі салаларындағы қызметтердің құнын есептейді.

Макроэкономикалық көрсеткіш қолданылатын өндірістік факторлардың ұлттық ерекшелігіне байланысты емес. ЖІӨ есептеу үшін үш әдісті қолдануға болады:

шығындар бойынша (түпкілікті пайдалану әдісі);

кірістер бойынша (тарату әдісі);

қосылған құн бойынша (өндірістік әдіс).

13. Еңбекақы төлеу түрлеріне мыналар жатады:

- A) Тікелей келісімді
- B) Тікелей мерзімді
- C) Уақытша-сыйақылы
- D) Уақытша-прогрессивті
- E) Номиналды-келісімді

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма терминологияны білуді талап етеді:

Еңбекақы төлеу көптеген жұмыс берушілер үшін тартымды, өйткені олар нәтиже үшін төлейді және қызметкерлерді көбірек жұмыс істеуге ынталандыруы мүмкін. Бірақ бұл жүйе бәріне бірдей сәйкес келмейді. Бүгінгі мақалада біз Сізге еңбекақы төлеудің қандай нұсқалары бар екенін, оларды қандай жағдайда енгізуге болатындығын және әр түр үшін жалақыны қалай есептеу керектігін егжей-тегжейлі айтып береміз. Еңбекке ақы төлеу-белгіленген бағалар бойынша өндірілген өнімнің немесе тиісті сападағы орындалған жұмыс көлемінің саны ескерілген кезде жалақыны есептеу әдісі. Жұмыс берушіге тек

орындалған жұмыс үшін ақы төлеу тиімді. Қызметкер үшін бұл көбірек ақша табудың жақсы мүмкіндігі.

Еңбекақы төлеу принциптері

Еңбекақы төлеу принциптері келесі негізгі аспектілерді қамтиды:

1. Мөлдірлік пен айқындық. Төлем жүйесі барлық қызметкерлер үшін ашық және түсінікті болуы керек: қандай жұмыс немесе тапсырмалар төленеді және қандай мөлшерлеме бойынша.

2. Әділдік. Орындалған жұмыс үшін төлем ставкалары әділ және қиындық деңгейі мен тапсырма көлеміне сәйкес болуы маңызды. Жұмысшылар өз еңбектерінің әділ бағаланатынына сенімді болуы керек.

3. Мотивация. Төлем жүйесі жұмысшыларды жұмыс өнімділігі мен сапасын жақсартуға ынталандыруы керек, осылайша олар өздерінің күш-жігері мен табысы арасындағы тікелей байланысты көреді.

4. Сапаны бақылау. Жалақыны пайдалану кезінде орындалған жұмыстың сапасын бақылау тетіктерінің болуы маңызды. Бұл кірісті арттыру үшін тапсырмаларды жосықсыз орындаудан аулақ болуға көмектеседі.

5. Икемділік. Төлем жүйесі икемді және өзгеретін жұмыс пен нарық жағдайларына бейімделуі керек. Жүйенің тиімді жұмыс істеуі үшін ставкалар мен төлем шарттарын түзету мүмкіндігі қажет.

6. Қолдау және кері байланыс. Жұмысшыларға жалақыны пайдалану кезінде олардың жұмыс нәтижелері бойынша қолдау, оқыту және кері байланыс беру маңызды.

Бұл оларға өнімділік пен еңбек сапасын арттыруға көмектеседі. Осы принциптерді ұстану жұмысшыларды жақсы нәтижелерге қол жеткізуге және өнімділікті арттыруға ынталандыратын тиімді жалақы жүйесін құруға көмектеседі.

Еңбекақы төлеу кімге сәйкес келеді Бір қарағанда, еңбекақы төлеу-бұл жұмыс беруші мен қызметкер үшін өте қолайлы нұсқа. Барлығы адал. Ол қаншалықты жақсы жұмыс істеді, сонша жұмыс істеді. Бірақ маңызды нюанс бар. Еңбек нәтижелерін өлшеу керек. Сондықтан бұл төлем жүйесін әр қызмет түрі үшін қолдануға болмайды. Мұнда оны қолдану негізделген салалардың мысалдары келтірілген:

1. Өндіріс. Өндіріс көлемін өлшеу оңай болған жағдайда (мысалы, тігін өнеркәсібінде, жиһаз өндірісінде және т.б.), жалақыны төлеу жұмысшыларды тиімдірек жұмыс істеуге және өнімділікті арттыруға ынталандыруы мүмкін.

2. Ауыл шаруашылығы. Ауыл шаруашылығында бір реттік жалақы маусымдық жұмысшыларды немесе егін жинау сияқты белгілі бір жұмыс түріне жалданғандарды ынталандырудың тиімді әдісі болуы мүмкін.

3. Қызметтер. Қызмет көрсету саласының кейбір салаларында, мысалы, құрылыс, жөндеу, тазалау және т.б., жалақыға қарағанда жалақыға артықшылық берілуі мүмкін, өйткені ол орындалған жұмысқа тікелей байланысты.

4. Фриланс. Тәуелсіз мамандар мен фрилансерлер үшін бір реттік төлем көбінесе орындалған жұмыс үшін сыйақының стандартты түрі болып табылады, өйткені бұл олардың уақыты мен табысын бақылауға мүмкіндік береді.

Еңбекақы төлеу жоғары өнімділік пен тиімділікті ынталандыру қажет болған жағдайда да пайдалы болуы мүмкін. Алайда, осы төлем жүйесін енгізу кезінде сала мен жұмысшылардың жеке ерекшеліктерін ескеру қажет.

Еңбекақы төлеу түрлері

Жалақының бірнеше түрі бар. Олардың әрқайсысын толығырақ қарастырайық.

1.Тікелей төлем. Сапалы орындалған тапсырманың немесе жұмыс түрінің әрбір бірлігі үшін белгіленген еңбекақы тарифіне сәйкес есептеледі.

2. Жанама-кесінді. Бұл жүйе көмекші персоналға қолданылады. Олардың жалақысы негізгі өндіріс қызметкерлерінің жалақысына пайызбен есептеледі.

3. Мәміле-премиум. Сыйақының бұл түрінде, тарифтер бойынша негізгі төлемнен басқа, өндіріс нормаларын асыра орындағаны және сапаның жоғары көрсеткіштеріне қол жеткізгені үшін сыйлықақы да бар.

4. Прогрессивті. Белгіленген өндіріс нормасы болған кезде еңбекақы төлеу. Осы норма шегінде жұмыс бір тариф бойынша төленеді, ал нормадан тыс барлық нәрсе — басқа, жоғарылатылған.

5. Аккорд. Жұмыстың белгілі бір көлемі үшін еңбекақы төлеу немесе белгіленген мерзімде жоспарланған өнім көлемін шығару. Мұнда сапалық және сандық көрсеткіштер үшін сыйлықақы төлемдерін де қарастыруға болады.

14. Сұраныс:

- A) Төлем қабілетті қажеттілік
- B) Адамдардың бір нәрсе үшін төлем қабілетсіздігі
- C) Құны
- D) Өзіндік құны
- E) Белгілі бір форманы қабылдаған қажеттілік

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма текелесі түсініктерді білуді талап етеді:

Сұраныс-бұл тұтынушылардың белгілі бір уақыт аралығында белгіленген бағамен белгілі бір мөлшерде тауар сатып алуға деген ұмтылысы мен мүмкіндіктерін көрсететін экономикалық термин.

Сұраныс қолданылады:

- өндіріс қажеттіліктері үшін шикізат сатып алуды жоспарлау;
- өнімнің оңтайлы құнын есептеу;
- қойманы, сөрелерді дайындау, сату бөлімінің және басқа бөлімшелердің жұмысын ұйымдастыру;
- маркетингтік стратегияны әзірлеу. Сұраныстың екі түрі бар:
- Нарықтық. Аудиторияның жалпы қажеттілігін, компанияның бәсекеге қабілеттілігі мен әлеуетін көрсетеді.
- Жеке. Жеке әлеуетті сатып алушының нақты өнімге деген қажеттілігін сипаттайды.

15. Экономика салалары бойынша нарықтың түрі:

- A) Автомобиль нарығы
- B) Әлемдік нарық
- C) Аумақтық
- D) Жергілікті
- E) Көтерме

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма терминологияны білуді талап етеді:

Экономикада нарықтардың әртүрлі түрлері оларда ұсынылған тауарлардың немесе қызметтердің сипатына, сондай-ақ олардың жұмыс істеу ерекшеліктеріне байланысты ерекшеленеді. Базарлардың негізгі түрлері:

1. Тауар нарықтары-азық-түлік, Автомобильдер, электроника және т. б. сияқты тауарлар сатылатын нарықтар.
2. Қаржы нарықтары-акциялар, облигациялар, валюталар, тауарлар, фьючерстер және опциондар сияқты қаржы құралдарымен сауда жасауға арналған нарықтар.
3. Еңбек нарықтары-жұмыс күшін жалдау және сату жүзеге асырылатын нарықтар.
4. Жылжымайтын мүлік нарықтары-тұрғын үйлер, пәтерлер, коммерциялық ғимараттар және жер учаскелері сияқты жылжымайтын мүлікті сатып алу-сату және жалға беру жүзеге асырылатын нарықтар.

16. Сату сипаты бойынша нарықтың түрі:

- A) Көтерме сауда нарығы
- B) Жергілікті нарық
- C) Аймақтық нарық
- D) Ұлттық нарық
- E) Қаржы нарығы

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма терминологияны білуді талап етеді:

Нарық нарықтық бағаны сұраныс пен ұсыныс негізінде анықтайды. Бағаға басқа факторлар да әсер етуі мүмкін, мысалы, мемлекеттік реттеу немесе әртүрлі форс-мажорлық жағдайлар: соғыстар, табиғи апаттар, эпидемиялар.

Нарықтар келесі белгілер бойынша жіктеледі:

- Аумағы бойынша: жергілікті, өңірлік, жекелеген елдің нарығы, әлемдік нарық.
- Қатысушы субъектілер бойынша. Нарықтарда мемлекеттік құрылымдар, бизнесмендер, жеке тұлғалар ұсынылуы мүмкін.

Мұнда екі негізгі түрі бар:

B2B (ағылш. Business-to-business), онда тауарлар мен қызметтерді сату бизнес арасында жүреді және B2C (ағылш. Business — to-Consumer, яғни "тұтынушы үшін") - жеке тұлғаларға түпкілікті тұтыну үшін сату.

- Бәсекелестік орта бойынша. Мысалы, егер нарықта бір сатып алушы және көптеген сатушылар болса, онда бұл монополия, ал егер сатып алушылар мен сатушылар көп болса, онда бұл тамаша бәсекелестік.
- Сату сипаты бойынша: көтерме, шағын көтерме, бөлшек. * Тауарларды толтыру бойынша: тапшы, тепе-теңдік, артық.
- Нарықта "ойын ережелерін" орнатудағы мемлекеттің рөлі бойынша: еркін немесе реттелетін.

17. Материалдық қажеттіліктер:

- A) Киім
- B) Медицина
- C) Білім
- D) Туризм
- E) Сақтандыру

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Материалдық қажеттіліктер-бұл ыңғайлы материалдық өмір сүру үшін қажет қажеттіліктер.

Оларға мыналар жатады:

- тұрғын үй;
- киім;
- тұрмыстық техника;
- жиһаз;
- көлік құралдары (жеке немесе қоғамдық көлік);
- электрондық аспаптар;
- тамақ.

Әр адамның жайлылық туралы өзіндік идеясы бар, материалдық қажеттіліктердің деңгейі материалдық жағдайға және жеке тұлғаның ерекшеліктеріне байланысты.

18. Жұмыссыздықтың жоғары деңгейінің әлеуметтік-экономикалық салдары:

- A) Тұлғаның деградациясы (халықтың өмір сүру деңгейінің төмендеуі)
- B) Халықтың іскерлік белсенділігін арттыру
- C) Қызметкерлердің біліктілігін арттыру
- D) Халықтың әл-ауқатын арттыру
- E) Өмір сапасының өсуі

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Жұмыссыздық-бұл елде экономикалық белсенді халықтың бір бөлігін құрайтын, жұмыс істеуге қабілетті және дайын, бірақ жұмыс таба алмайтын адамдардың болуы.

Жұмыссыздықтың әлеуметтік-экономикалық салдарына мыналар жатады:

- Өндірістік мүмкіндіктерді толық пайдаланбау салдарынан туындаған экономиканың өсу қарқынының баяулауы. - Кейбір азаматтардың өмір сүру құралдарынан айырылуы және өмір сүру деңгейінің төмендеуі.
- ЖІӨ көлемін азайту арқылы жеке және заңды тұлғалар мемлекеттік қазынаға төлейтін салықтарды қысқарту.

19. Қарқынды инфляцияның әлеуметтік-экономикалық салдары:

- A) Халықтың өмір сүру деңгейінің төмендеуі
- B) Бизнесті жүргізу тәуекелдерінің төмендеуі
- C) Жинақтауға ынталандырудың артуы
- D) Өндіріске инвестициялардың өсуі
- E) Нақты кірістің артуы

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Инфляция тауарлар мен қызметтердің бағасы 50% - ға дейін, ал басқа бағалаулар бойынша жылына 100% - ға дейін өсетіндігімен сипатталады. Бұл дағдарыстық

құндылықтар, егер халық жинақтарды сақтаудан пайда көрмейтін болса, өйткені олар тез құнсызданады.

Міне, инфляцияның кейбір салдары:

- 1.Шығындарды жоспарлау қиын: ақшаны үнемдеуден гөрі бірден жұмсау оңайырақ.
- 2.Өндіріс көлемі төмендейді, өйткені компаниялар сатуды болжай алмайды.
- 3.Банктердегі жинақтаушы салымдар мен бағалы қағаздар құнсызданады.
- 4.Сатушылар мен несие берушілер бағаның көтерілуінен зардап шегеді-олар өнімді барлық шығындарды жаба алмайтын сомаға сатады.
- 5.Сатып алу қабілетімен бірге бағам төмендейді-доллар, еуро және басқа валюталар қымбаттайды.
- 6.Артық инфляция жұмыссыздыққа әсер етеді: егер пайыз жоғары болса, өндірушіге өнімді жасау тиімсіз.

Нәтижесінде компаниялар шығындарды оңтайландыруды бастайды және қызметкерлерді жұмыстан шығарады.

20.Әділетсіз бәсекелестік:

- A) Өнеркәсіптік тыңшылық
- B) Мамандарды даярлау
- C) Бәсекелес өнімнің сапасын арттыру
- D) Бәсекелес өнімнің сапасын төмендету
- E) Бәсекелестердің қызметін зерттеу

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Әділетсіз бәсекелестік-бұл кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыру кезінде негізсіз артықшылықтар алуға бағытталған шаруашылық жүргізуші субъектілердің (нарыққа қатысушылардың) әрекеттері.

Мұндай әрекеттер:

1. ҚР заңнамасына, іскерлік айналым әдет-ғұрыптарына, парасаттылық, парасаттылық және әділдік талаптарына қайшы келу.
2. Бәсекелестерге зиян келтіру (оның ішінде әлеуетті) не олардың іскерлік беделіне зиян келтіру. Әділетсіз бәсекелестіктің мысалдары: * беделін түсіру, * өнеркәсіптік тыңшылық , * қате салыстыру, * зияткерлік қызмет нәтижелерін және даралау құралдарын пайдалану. Әділетсіз бәсекелестік үшін әкімшілік жауапкершілік қарастырылған.

21. Жалпы экономикалық теориямен қамтылған мәселе:

- A) Мемлекеттің экономикалық саясаты
- B) Мемлекет тарихы
- C) Экономикалық жүйелердің жұмыс істеу механизмі
- D) Ұйымның құрылымы
- E) Тұтынушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Жалпы экономикалық теория бұл шектеулі ресурстардағы қажеттіліктерді қанағаттандыру мақсатында материалдық тауарларды өндіруде, бөлуде, айырбастауда және тұтынуға адамдар мен топтардың мінез-құлқын зерттейтін, оларды пайдалану үшін бәсекелестік тудыратын әлеуметтік ғылым.

Мемлекеттің экономикалық саясаты-оның жалпы экономикаға қатысты жалпы қызметі (ішкі және сыртқы экономикалық Курстар, қаржы саясаты, еңбек және жалақы саясаты). Экономикалық саясат кең ауқымда жүзеге асырылуы мүмкін — мемлекеттің экономикаға толық араласпауынан бастап (laissez-faire доктринасына сәйкес) жоспарлы экономикасы бар мемлекеттерде қолданылатын (қолданылған) қатаң басқаруға дейін.

22. Нақты жалақы:

- A) Тұтыну бағаларының индексіне түзетілген жалақы
- B) Нақты есептелген жалақы
- C) Номиналды жалақы
- D) Салықтан кейінгі жалақы мөлшері
- E) Беру сәтіндегі жалақы сомасы

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Нақты жалақы-бұл экономикадағы қызметкер қазіргі уақытта өзінің номиналды жалақысына сатып ала алатын материалдық құндылықтардың (жайлы өмір сүру үшін қажетті әртүрлі тауарлар мен қызметтердің) санын көрсететін ұғым.

Нақты жалақы-бұл әл-ауқат деңгейінің көрсеткіші. Ол қажетті тауарлар мен қызметтердің белгіленген бағасына қатысты жоғары немесе төмен болуы мүмкін.

23. Макроэкономикалық мәселенің бірі:

- A) Экономикалық өсу
- B) Тауарды жылжыту
- C) Кәсіпорынның банкроттығы
- D) Жеткізушілерді іздеу
- E) Тауар өндірушілер арасындағы бәсекелестік күрес

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді

Макроэкономика-тұтастай алғанда ел экономикасының (ұлттық экономиканың) жұмыс істеуіне қатысты ауқымды экономикалық құбылыстар мен процестерді зерттеуге арналған экономикалық ғылымның бөлімі. Макроэкономиканы зерттеу объектісі ұлттық экономиканың жұмыс істеуінің жалпы заңдылықтары, сондай-ақ жеке елге тән материалдық игіліктер мен қызметтерді өндіру, бөлу, айырбастау және тұтыну мәселелері болып табылады.

Макроэкономиканың негізгі мәселелері-экономикалық өсуді қамтамасыз ету, оның қарқынын өлшеу және экономиканың даму факторларын, оған қол жеткізу және тепе-теңдікті сақтау әдістері мен шарттарын анықтау мәселелері. Жеті негізгі макроэкономикалық проблема бар: ұлттық табыс; жұмыспен қамту (жұмыссыздық жұмыспен қамту проблемасының ерекше жағдайы ретінде); инфляция; экономикалық

өсу; экономикалық цикл; мемлекеттің макроэкономикалық саясаты (экономиканы оңтайлы басқару); әртүрлі елдердің экономикалық өзара іс-қимылы.

24. Экономикалық өсудің экстенсивті түрімен өндірістің кеңеюі қамтамасыз етіледі:

- A) Табиғи ресурстарды пайдалануды арттырумен
- B) Қоғамдағы кәсіпкерлік қабілеттердің өсуімен
- C) Шығындардың өсуімен
- D) Кірістерді азайтумен
- E) Өндіріс технологиясын жетілдірумен

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Экономикалық өсу-элементтік өнімнің сандық өсуі және сапалық жақсаруы және оны өндіру факторлары. Қарастырылып отырған экономикалық жүйеде (елде, аймақта, әлемде) тауарлар мен қызметтер шығару көлемінің ұлғаюымен және олардың сапасының артуымен көрінеді. Экономикалық өсудің өлшемі жалпы нақты ЖІӨ-нің немесе жан басына шаққандағы ЖІӨ-нің өсуі болып табылады. Экономикалық өсудің экстенсивті түрі (шығынды), мұнда ұлттық өнімнің өсуіне қосымша өндіріс факторларын, яғни сандық факторларды, атап айтқанда жұмыспен қамтылғандардың көп санын, ресурстарды көбірек пайдалануды немесе пайдалануды, күрделі салымдардың үлкен көлемін, өңделетін жерлердің үлкен аумағын тарту арқылы қол жеткізіледі, яғни экономистер айтқандай, өндіріс өрісін кеңейту арқылы.

25. Несие беру шарттарының бірі:

- A) Ақылық
- B) Теңдік
- C) Әділеттілік
- D) Мерзімсіз
- E) Қайтарымсыздық

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Несие-бұл бір тарап екінші тараптан ақша қаражатын, тауарларды немесе тиісті заңнамада берілуге тыйым салынбаған заттарды алатын және өтемақы (төлем) беруге немесе болашақта ресурстарды қайтаруға уәде беретін экономикалық қатынастар.

Шын мәнінде, несие экономикалық міндеттемені заңды рәсімдеу болып табылады.

Несиелік қатынастар әр түрлі формада көрінуі мүмкін:

- коммерциялық несие;
- банктік несие;
- қарыз;
- лизинг;
- факторинг және т. б.

Несиеудің негізгі шарттары-бұл тараптар арасындағы қатынастардың мәнін және олардың өзара әрекеттесуін реттейтін Негізгі заңды талаптарды көрсететін негізгі ережелер.

Несиенің негізгі принциптеріне мыналар жатады:

1. Қайтару. Алынған қарыз қаражаты несие берушіге толық көлемде қайтарылуы керек.
2. Шұғылдық. Несиені қайтару белгілі бір уақыттан кешіктірілмей жасалуы керек.
3. Ақылық. Қарыз алушы несие берушіге несие ақшасын пайдаланғаны үшін сыйақы төлейді.
4. Қауіпсіздік. Несие қарыз алушы тарапынан қамтамасыз етілуі керек.
5. Мақсатты сипат. Несие несиелеу шартында көрсетілген нақты мақсаттарға беріледі.
6. Жеке көзқарас. Несиелеу шарттарын анықтаған кезде әр қарыз алушыға жеке қарау керек.

26. Нарықтық экономиканың негізгі белгілерінің бірі:

- A) Нарықтық бағаның құрылуы
- B) Тұтынуды әкімшілік бақылау
- C) Айырбастауды әкімшілік бақылау
- D) Өндірісті әкімшілік бақылау
- E) Мемлекеттік меншік нысанының басым болуы

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Нарықтық экономика-еркін кәсіпкерлік қағидаттарына, өндіріс құралдарына меншік нысандарының алуан түрлілігіне, нарықтық баға белгілеуге, шаруашылық жүргізуші субъектілер арасындағы шарттық қатынастарға, субъектілердің шаруашылық қызметіне мемлекеттің шектеулі араласуына негізделген экономикалық жүйе.

Нарықтық экономиканың негізгі белгілері:

1. Бизнес еркіндігі: әр адам өз ісін мемлекет тарапынан елеулі кедергілерсіз өз тәуекелімен бастай алады.
2. Қоғамда жеке, ұжымдық және мемлекеттік меншік бар. Айтуынша, меншіктің көп бөлігі адамдар мен компанияларға тиесілі.
3. Баға еркін анықталады — сұраныс пен ұсыныс негізінде.
4. Бәсекелестік дамыды: өндірушілер мен сатушылар өнімнің бағасына, сапасына, ыңғайлылығына және танымалдылығына бәсекелеседі.
5. Мемлекет нарыққа аз араласады. Ол сауда ережелерін, қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін белгілейді, бірақ жеке тауарлардың бағасын немесе олардың сату көлемін шектей алмайды.

27. Дифференциалды рента 1 алады:

- A) Жалға беруші
- B) Менеджер
- C) Банкир
- D) Қаржы директоры
- E) Жалдамалы қызметкер

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Рента-бұл меншік иесі ақша үшін пайдалануға беретін капитал, мүлік немесе жер үшін төлем. Көбінесе лента жылжымайтын мүлік иесі алатын табыс деп аталады.

Жалға алушы жылжымайтын мүлікті тұрақты ақыға немесе күтіп-ұстауға, мысалы, күтім, емдеуге көмектесу, азық-түлік сатып алу үшін мүлікке береді.

Дифференциалды рента I (ағылш. different-басқа, ұқсас емес-учаскелер құнарлылығы бойынша әр түрлі) - бұл жер иелерінің орташа және жақсы жерлерден алатын пайдасы. Дифференциалды жалдау I орналасуы мен құнарлылығы бойынша болуы мүмкін.

Жалдау ақысы жер учаскесінің қаншалықты тиімді орналасқанына байланысты әр түрлі болады. Құнарлылығы бойынша жалдау ақысы әртүрлі, өйткені жер учаскелері әртүрлі климаттық жағдайларда орналасқан және әртүрлі топырақтар әртүрлі дақылдарды өсіруге жарамды. Аннуитет құнарлы жерде көп болады, ал орташа жерде аз болады.

28. Өндіріс факторларының өзара алмастырылуы мүмкіндік береді:

- A) Өндіріс факторларын ұтымды пайдалануға
- B) Өндірістік функцияны арттыруға
- C) Өндіріс факторларын пайдаланбауға
- D) Факторлар арасындағы қатынастарды ерікті түрде өзгертуге
- E) Факторлар арасындағы қатынастарды қатаң сақтауға

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Өндіріс факторлары-бұл тауарлар мен қызметтердің өндірістік процесіне қатысатын экономикалық ресурстар.

Өндірістің 5 факторы бар:

1. Еңбек-бұл өндірісте қажет адамның ақыл-ой немесе физикалық қабілеттері.
2. Жер-экономикалық пайда алу үшін пайдаланылатын табиғи ресурстардың барлық түрлері.
3. Капитал-адам жасаған өндіріс ресурстарының жиынтығы: жабдықтар, құралдар, Өндірістік ғимараттар, көлік құралдары, шикізат.
4. Кәсіпкерлік-өндіріс факторларын оңтайлы пайдалануға және максималды табыс алуға мүмкіндік беретін дағдылар мен білім.
5. Ақпарат-табысты экономикалық қызметке ықпал ететін мәліметтер, білім.

Өндіріс факторларының өзара алмастырылуы:

- өндірістік функцияны ұтымды пайдалануға мүмкіндік береді.

Тауарларды өндіру, айырбастау, бөлу және тұтыну туралы адамдар арасындағы қарым — қатынас:

- өндірістік қатынастар.

Кез — келген тауарға сұраныстың оның бағасынан ғана емес, сонымен қатар басқа тауарларға баға деңгейінен тәуелділігі-сипаттайды:

- баға икемділігінің коэффициенті.

29. Кәсіпкерлік қызметтің белгілері:

- A) Тәуелсіздік, тәуекелділік
- B) Немқұрайлылық, либералдылық

- С) Либералдылық, жауапсыздық
- Д) Жауапсыздық, тәуелділік
- Е) Тәуелділік, немқұрайлылық

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді:

Кәсіпкерлік (кәсіпкерлік қызмет) - мүлікті иеленуден, тауарларды сатудан, жұмыстарды орындаудан немесе қызметтер көрсетуден жүйелі түрде пайда алуға бағытталған өз тәуекелімен жүзеге асырылатын қызмет.

Кәсіпкерлік қызметтің негізгі және міндетті белгілері:

1. Тәуелсіздік , дербес қызмет
2. қызметтің мақсаты-пайда табу
3. пайда табудың жүйелі сипаты
4. экономикалық тәуекел
5. қатысушыларды мемлекеттік тіркеу фактісі

30. Кәсіпкерлік қызмет түрлері:

- А) Өндірістік және коммерциялық
- В) Қайырымдылық және биологиялық
- С) Әлеуметтік және саяси
- Д) Саяси және қайырымдылық
- Е) Жеке және топтық

Оқулық: Экономикалық теория: Оқулық. /А. Н. Доғалов, Н. С. Досмағанбетов/. – Алматы, 2014.

Бұл тапсырма келесі ережелерді білуді талап етеді

Кәсіпкерлік (кәсіпкерлік қызмет) - мүлікті иеленуден, тауарларды сатудан, жұмыстарды орындаудан немесе қызметтер көрсетуден жүйелі түрде пайда алуға бағытталған өз тәуекелімен жүзеге асырылатын қызмет.

Кәсіпкерлік қызметтің үш негізгі түрі бар:

тәуелсіз болып көрінетін өндірістік, коммерциялық және қаржылық, бір-бірін толықтырады.

Қызметтің бір түрі екіншісінде болуы мүмкін. Өндірістік кәсіпкерлік өнімдерді (қызметтерді) өндіруге, коммерциялық – оларды айырбастауға және бөлуге, қаржылық – ақша айналымына қолданылады.

Логика және сыни ойлау

1. Екі жолдың қиылысы бар. Қиылыстың әр көшесінің бойына 11 ағаш отырғызуға болады. Қиылысты құрайтын бір көше бойымен 11 ағаш отырғызу керек, ал екінші көше бойымен тағы 11 ағаш қиылысын құрайды. Қиылысты құрайтын екі көшеге ағаштардың ең аз саны қандай?
- А) ағаштар саны 21
 - В) ағаштар саны 23
 - С) ағаштар саны 15
 - Д) ағаштар саны 17

Е) ағаштар саны 19

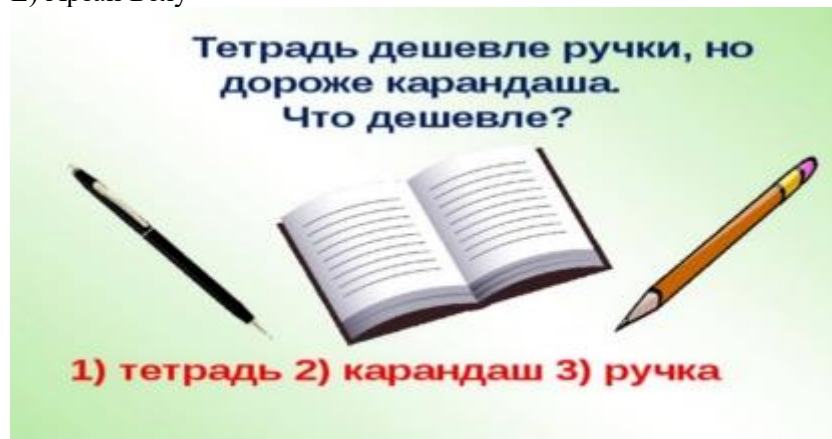
Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Элизер Юдковский "Гарри Поттер және рационалды ойлау әдістері". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, перспективаны көру және мәселелерді нақты шешу дағдыларын қажет етеді.

2. Дәптер қаламға қарағанда арзан, бірақ қарындашқа қарағанда қымбат. Қайсысы арзан?

- A) қарындаш арзанырақ
- B) арзан тұтқа
- C) арзан дәптер
- D) арзан кітап
- E) Арзан Бояу

Оқулықтар:

1. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
2. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
3. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

Бұл тапсырма ақылдылықты, ұсақ-түйектерді байқау, фактілерді салыстыру, перспективаны көру және нақты міндеттер қою дағдыларын қажет етеді.

3. Бір азаматтың әкесінің аты-Николай Петрович, ал ұлының аты – Алексей Владимирович. Азаматтың аты кім?
- А) Владимир Николаевич
 - Б) Николай Владимирович
 - В) Алексей Владимирович
 - Д) Николай Петрович
 - Е) Алексей Петрович

Отца одного неизвестного гражданина зовут Николай Петрович, а сына этого гражданина – Алексей Владимирович. Как зовут неизвестного гражданина? —

Оқулықтар:

1. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 2. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 3. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 4. Ася Казанцева "интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 5. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма ақпаратты таңдау және салыстыру, логикалық есептерді өз бетінше шеше білу сияқты сыни ойлау дағдыларын қажет етеді.
4. Ваня Петиден жоғары, бірақ Сениден төмен, ал Коля Петиден төмен тұрады. Олардың әрқайсысы төрт қабатты үйдің қай қабатында тұрады?
- А) 1 қабат – Коля, 2 қабат – Петя, 3 қабат-Ваня, 4 қабат-Сеня
 - В) 1 қабат – Ваня, 2 қабат-Коля, 3 қабат-Сеня, 4 қабат-Петя
 - С) 1 қабат – Петя, 2 қабат-Коля, 3 қабат-Сеня, 4 қабат-Ваня
 - Д) 1 қабат – Коля, 2 қабат-Ваня, 3 қабат-Сеня, 4 қабат-Петя
 - Е) 1 қабат – Сеня, 2 қабат – Петя, 3 қабат-Ваня, 4 қабат-Коля

Оқулықтар:

1. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
 2. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 3. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
 4. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 5. Элизер Юдковский "Гарри Поттер және рационалды ойлау әдістері". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 6. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 7. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 8. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина. Балалар, 2022.
 9. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина. Балалар, 2022.
 10. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 11. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма масштабтауды, мәселені әртүрлі позициялардан талдай білуді және тек бейіндік салада сарапшы болуды талап етеді.

5. Екеуі өзенге жақындады. Өтуге болатын қайық тек бір адамның массасына төтеп бере алады! Алайда, көмексіз олар осы қайықпен өтті. Олар мұны қалай жасады?
- A) екеуі өзеннің әртүрлі жағасында болды. Алдымен біреуі, содан кейін екіншісі өтті.
B) екеуі өзеннің бір жағасында болды. Біреуі қайықпен өтті, екіншісі жүзіп кетті. Кейде орындар өзгерді.
C) екеуі өзеннің бір жағасында болды. Екеуі де қайықпен өтті.
D) екеуі өзеннің бір жағасында болды. Екеуі де жүзіп өтті.
E) екеуі өзеннің әртүрлі жағасында болды. Ешкім өтіп кетті.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
 2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 3. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
 4. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма тәуелсіз ойлауды және ұтымды дәлелді пікірді талап етеді.

6. Бір жарым лимон 150 теңге тұрады. 10 лимон қанша тұрады?
- A) 1000 теңге
B) 150 теңге
C) 200 теңге
D) 300 теңге
E) 1500 теңге

Бұл тапсырма мәселені әртүрлі позициялардан талдай білуді және тек бейінді салада сарапшы болуды талап етеді.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 6. Ася Казанцева "интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина. Балалар, 2022.
 7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма мидың өзін-өзі алдауына жол бермеу үшін тапсырманы санауға назар аударуды талап етеді.

7. Кітап үшін 1000 теңге және кітап құнының тағы жартысы төленді. Кітап қанша тұрады?
- A) жауап: 2000 теңге
 - B) жауап: 1000 теңге
 - C) жауап: 3000 теңге
 - D) жауап: 4000 теңге
 - E) жауап: 5000 теңге

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: Халық. білім, .2005. - 535 Б.
 2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
 3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
 4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 6. Ася Казанцева "интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
 7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.
- Бұл тапсырма идеяларды, бастамашылықты және интроспекция қабілетін тез қалыптастыру дағдысын қажет етеді.

8. Әр минут сайын бөренеден бір метрлік бөлік кесіледі. Ұзындығы 6 метр болатын бөрене неше минут ішінде кесіледі?
- A) жауап: бөрене 10 минут ішінде кесіледі
 - B) жауап: бөрене 15 минут ішінде кесіледі
 - C) жауап: бөрене 20 минут ішінде кесіледі
 - D) жауап: бөрене 30 минут ішінде кесіледі
 - E) жауап: бөрене 40 минут ішінде кесіледі

Окулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
6. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма тиімді шешімдерді таба білуді және дәлелдерге сүйене отырып, нақты дәлелдерді жалған дәлелдерден ажырата білуді талап етеді.

9. Қайсысы ауыр: килограмм шайнек немесе килограмм шар?

А) жауап: олардың арасында тең салмақ бар

В) жауап: килограмм шайнек ауыр

С) жауап: бір килограмм шардан ауыр

Д) жауап: алдымен тең салмақ болады, бірақ біртіндеп, шарлардың көлемі үлкен болғандықтан, оларға үлкен архимедтік күш әсер етеді-олармен таразы жоғары болады.

Е) жауап: алдымен салмағы бірдей болады, бірақ олардың массасы әртүрлі, сондықтан шайнектер біртіндеп басылады (Архимед Күшін ескере отырып).

Окулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
6. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма дәлелді фактілермен және тапсырмаға жүйелі, дәйекті көзқараспен негізделген тұжырымды қажет етеді.

10. Санау! Автобус жүрді. Онда 5 адам отырды. Аялдамаға 6 адам кірді. Келесі 4 адам шығып, 2 адам кірді, келесі 3 адам шығып, 4 адам кірді, келесі ешкім шықпады, бірақ 8 адам келді, келесі 6 адам шығып, 1, келесі 5, 4 кірді. Қанша аялдама болды?

- A) 8
- B) 9
- C) 7
- D) 6
- E) 5

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
4. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
5. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
6. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
7. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина. Балалар, 2022.

Бұл тапсырма тез шешім қабылдау, жағдайды тұтастай көру, үнемі қайта қарау, дәйекті түрде әрекет ету және негізделген қорытынды жасау қабілетін талап етеді.

11. Сізде 5 таяқша бар деп елестетіп көріңіз. Егер сіз олардың екеуін екіге бөлсеңіз, қанша таяқша болады?

- A) жеті таяқша.
- B) үш таяқша.

- С) бес таяқша.
- Д) он таяқша.
- Е) он бір таяқша.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
4. Бон Аннемар. "Жалған. Үгіт-насихат, жалған жаңалықтар және қастандық теориялары туралы білуге болатын барлық нәрсе".
5. Никита Непряхин "қате түсініктердің анатомиясы". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
6. Александр Панчин "қара өнерден қорғау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
7. Ася Казанцева " интернетте біреу қателеседі! Даулы мәселелерді ғылыми зерттеу". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
8. Даниэль Канеман "баяу ойлан, тез шеш" баспасы: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма перспективаны көре білуді, оларға жетудің оңтайлы жолдарын дамытуды және нақты, ерекше, тәуелсіз ойлауды қажет етеді.

12. Бір отбасында екі апаның әрқайсысының үш ағасы бар. Отбасында қанша бала бар? Егер әр әпкеде үш ағайынды болса, онда отбасында қанша ұл бар?
 - А) Жауап: 5 бала: үш ұл және екі қыз.
 - В) Жауап: 8 бала: алты ұл және екі қыз.
 - С) жауап: 6 бала: үш ұл және үш қыз.
 - Д) Жауап: 7 бала: үш ұл және төрт қыз.
 - Е) Жауап: 9 бала: бес ұл және төрт қыз.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма перспективаны көре білуді, нақты міндеттер қоюды, оларға жетудің оңтайлы жолдарын әзірлеуді және нақты, ерекше, тәуелсіз ойлауды қажет етеді.

13. Дүкенге 4 бала барды: Дима, Коля, Никита және Андрей, дүкенге барар жолда олар 4000 теңге тапты. Никита дүкенге жалғыз барса, қанша ақша табар еді?

- А) жауап: 4000 теңге.
- В) жауап: 2000 теңге.
- С) жауап: 16000 теңге.
- Д) жауап: 12000 теңге.
- Е) жауап: 1000 теңге.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, перспективаны көру және нақты міндеттер қою дағдыларын қажет етеді.

14. Бір күндік жәндіктер қанша уақыт өмір сүреді?

А) жауап: 1 күн

В) жауап: 1 ай

С) жауап: 1 жыл

Д) жауап: 1 апта

Е) Жауап: 10 жыл

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, перспективаны көру және нақты міндеттер қою дағдыларын қажет етеді.

15. Аулада тауықтар мен қойлар болды. Олардың 3 басы және 8 аяғы бар. Қанша тауық және қанша қой болды?

А) Жауап: 2 тауық және 1 қой.

В) Жауап: 3 тауық және 2 қой.

С) Жауап: 2 тауық және 2 қой.

D) Жауап: 3 тауық және 3 қой.

E) жауап: 1 тауық және 2 қой.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма перспективаны көре білуді, оларға жетудің оңтайлы жолдарын дамытуды және нақты, ерекше, тәуелсіз ойлауды қажет етеді.

16. Менің әкем 31 жаста болғанда, мен 8 жаста едім, ал қазір әкем менен екі есе үлкен. Мен қазір неше жастамын?

A) жауап: 23, Әкеге 46.

B) Жауап: 16, Әкеге 40.

C) Жауап: 18, Әкеге 42.

D) Жауап: 20, Әкеге 40.

E) жауап: 22, Әкеге 44.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма талап етеді бұл тапсырма тез шешім қабылдау, жағдайды тұтастай көру, үнемі қайта қарау, дәйекті түрде әрекет ету және негізделген қорытынды жасау қабілетін талап етеді.

17. Ағасы 14 жаста, ал әпкесі 10 жаста. Әпкесі қазір қанша жаста болса, ағасы қанша жаста болады?

А) Жауап: 18 жыл.

В) Жауап: 16 жыл.

С) Жауап: 20 жыл.

Д) жауап: 22 жыл.

Е) Жауап: 21 жыл.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

18. Ең жылдам жәндік қандай?

А) жауап: жылқы қоңызы

В) Жауап: Тарақан

С) Жауап: Ұлу

D) Жауап: Құмырсқалар

E) Жауап: Қырықаяқ

Дұрыс жауап: А

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма тиімді, шығармашылық және нәтижелі ойлауды, мәселені шешудің оңтайлы жолдарын таба білуді талап етеді.

19. Шашыраңқы бала үйден шығып, досы Эндрюге барды. Ол жарты жолдан өтіп, демалуға отырғанда, ол үйде кітапты ұмытып кеткенін есіне алды. Бала үйге оралып, кітапты алып, Эндрюге қайта барды. Ол Эндрюдің үйіне келгенде, ол сәл демалуға отыратын жерде сөмкені ұмытып кеткенін есіне алды. Бала сөмкеге оралып, қайтадан досына баруға мәжбүр болды. Ол Эндрюге келгенде, ол екі шақырымның орнына әлдеқайда көп жүргенін түсінді. Бала неше шақырым жүрді?

A) жауап: 6 км.

B) Жауап: 2 км.

C) жауап: 4 км.

D) Жауап: 7 км.

E) Жауап: 8 км.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма тиімді, шығармашылық және нәтижелі ойлауды, мәселені шешудің оңтайлы жолдарын таба білуді талап етеді.

20. Екі ана, Екі қыз және әжесі мен немересі. Барлығы қанша?

- A) Жауап: 3
- B) Жауап: 6
- C) Жауап: 4
- D) Жауап: 5
- E) Жауап: 7

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма мәселені шешудің оңтайлы жолдарын таба білуді талап етеді.

21. Бөренені 2 бөлікке кесу үшін жұмыс үшін 1000 теңге төлеу керек. Бөренені 4 бөлікке кесу қанша тұрады?

A) жауап: 3000 теңге.

B) жауап: 4000 теңге.

C) жауап: 2000 теңге.

D) жауап: 1000 теңге.

E) жауап: 5000 теңге.

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заттарға сыни көзқараспен қарауды, проблеманы және перспективаларды көре білуді, нақты міндеттер қоюды, оларға жетудің оңтайлы жолдарын әзірлеуді талап етеді.

22. Терезеде 8 жасыл қызанақ болды. Үш күннен кейін олар қызарып кетті. Қанша жасыл қызанақ қалды?

A) 0

- B) 8
- C) 16
- D) 4
- E) 2

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заттарға сыни көзқараспен қарауды, проблеманы және перспективаларды көре білуді, нақты міндеттер қоюды, оларға жетудің оңтайлы жолдарын әзірлеуді талап етеді.

23. Екі суретші екі бөлмені екі сағат ішінде бояй алады. Алты сағат ішінде 18 бөлмені бояу үшін қанша суретші қажет?

- A) 6
- B) 24
- C) 8
- D) 18
- E) 12

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заңдылықтарды көре білуді, кез-келген жаңа ақпаратқа мұқият қарауды, әр тапсырмаға жүйелі, дәйекті және ұйымдасқан түрде жақындауды талап етеді.

24. Ваня Сережа мен Сашадан үлкен. Сережа мен Саша Петиден үлкен. Ұлдардың қайсысы бәрінен кіші?

- А) Петя
- В) Саша
- С) Сережа
- Д) Ваня
- Е) Коля

Дұрыс жауап: А

Оқулықтар:

6. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

7. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

1. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

2. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

3. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма заңдылықтарды көре білуді, кез-келген жаңа ақпаратқа мұқият қарауды, әр тапсырмаға жүйелі, дәйекті және ұйымдасқан түрде жақындауды талап етеді.

25. Пәтерде иттер мен мысықтар тұрады. Барлық жануарлардың тек біреуі ит емес, ал бір үй жануарынан басқасының бәрі мысық. Мысықтар мен иттердің барлығы қанша?

А) бір ит және бір мысық

В) үш ит және бір мысық

С) бір ит және үш мысық

Д) төрт ит және көптеген мысықтар

Е) екі ит және екі мысық

Окулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма ақпаратты сауатты таңдауды, не болып жатқанын сыни тұрғыдан бағалай білуді, пайымдаудың тереңдігін жоғалтпауды және ұтымды болуды талап етеді,

26. Маша мен Ванидің әрқайсысында 9 кәмпит бар. Маша 4 кәмпит жеді. Ваня да солай жасады. Ваниде қанша лолipop қалды?

- A) 5
- B) 2
- C) 0
- D) 1
- E) 3

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма мәселені әртүрлі позициялардан талдай білуді және тек бейінді салада сарапшы болуды талап етеді.

27. Егер сіз жарысқа қатысып, үшінші орында тұрған адамды айналып өтсеңіз, онда сіз қандай орынға ие боласыз?

- A) Үшінші
- B) Бірінші

- C) Екінші
- D) Төртінші
- E) Бесінші

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма ақпаратты сауатты таңдауды, не болып жатқанын сыни тұрғыдан бағалай білуді, пайымдаудың тереңдігін жоғалтпауды және ұтымды болуды талап етеді.

28.100-ден 2-ні қанша рет шегеруге болады?

- A) 1 рет, $100-2=98$. Кейінгі шегерімдер енді 100-ден болмайды.
- B) 10
- C) 100
- D) 0
- E) 25
- F) 50

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма ақпаратты мұқият тексеруді, логикалық есептерді өз бетінше шешуді талап етеді.

29. Фермада екі жылқы, бір қоян, бір күшік, бір мысық, шошқа мен шошқа, сиыр мен бұзау, күркетауық пен қаз болды. Иесі итпен келді. Фермада қанша аяқ болды?

А) Екі

В) 44

С) 46

Д) 34

Е) 26

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.
2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.
3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.
4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.
5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, ақпаратты сауатты таңдау, болып жатқан оқиғаларды сыни тұрғыдан бағалау және ұтымды болу дағдыларын қажет етеді.

30. Бұл тізімде кім артық? Майшабақ, кит, ақула, тунец, треска.

А) Кит

В) Майшабақ

С) Акула

Д) Тунец

Е) Треска

Оқулықтар:

1. Селевко г. К. білім беру технологиялары энциклопедиясы / г. К. Селевко. - Мәскеу: халықтық білім, 2005. - 535 Б.

2. Загашев М. А. сыни тұрғыдан ойлау: даму технологиясы / М. О. Загашев. – Санкт-Петербург: Альянс-Дельта, 2003. -284 Б.

3. Никита Непряхин, Тарас Пашенко. "Сыни тұрғыдан ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

4. Том Чатфилд "сыни ойлау". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022. ISBN: 978-5-9614-2081-4; беттер саны: 328.

5. Виктория Шиманская, Никита Карпов " сыни ойлау. Барлық жағдайларға арналған темір логика". Баспагер: Альпина.Балалар, 2022.

Бұл тапсырма фактілерді салыстыру, ақпаратты сауатты таңдау, болып жатқан оқиғаларды сыни тұрғыдан бағалау дағдыларын қажет етеді.